

MODELI 1: MODELI I RAPORTIT TË AUDITIMIT PËR RAPORTET E FINANCIMIT TË FUSHATËS ZGJEDHORE.

I. INFORMACION I PËRGJITHSHËM

A. INFORMACIONI LIGJOR

- i. Kuadri ligjor
- ii. Standardet e kontabilitetit të zbatueshme

B. OBJEKTI I AUDITIMIT

- i. Kontrata e shërbimit
- ii. Vendimi i KQZ-së
- iii. Përgjegjësitë përkatëse të subjektit zgjedhor dhe audituesit ligjor

C. PREZANTIMI I SUBJEKTIT ZGJEDHOR TEK AUDITUESI LIGJOR

- i. Prezantimi i subjektit zgjedhor
- ii. Forma e organizimit dhe menaxhimit (qendra dhe deget rajonale)

D. PARAQITJA E RAPORTIT DHE STRUKTURA E TIJ

- i. Struktura e raportit të auditimit – kërkesat formale, të ardhurat dhe shpenzimet
- ii. Përmenden takimet dhe komunikimet e mundshme midis audituesit ligjor dhe subjektit zgjedhor dhe çdo person tjetër të tretë
- iii. Jepet një paraqitje e përgjithshme në lidhje me raportin e financimit të fushatës zgjedhore të kontrolluar: nëse është ose jo në përputhje me kërkesat e raportimit

II. KËRKESAT FORMALE

A. PËRMBLEDHJE

1/ Data e dorëzimit			
	a) dorëzim në formë elektronike	Po / Jo	Datë
	b) dorëzim fizik	Po / Jo	Datë
2/ Nënshkrimi			
	Nënshkrimi	Po / Jo	Datë
3/ Llogaria bankare e veçantë / Personi përgjegjës i financës			
	a) evidenca e hapjes së llogarisë bankare	Po / Jo	Datë
	b) Dokumenti i lëvizjeve në llogarinë bankare (bank statement) që mbulon periudhën e fushatës	Po / Jo	
	c) identiteti i personit përgjegjës të financës	Po / Jo	Identiteti

B. ANALIZA

a/ Llogaria bankare e veçantë

- **A është unike llogaria bankare (vetëm për qëllimin e fushatës zgjedhore) ?**
  - o A është hapur llogaria vetëm për fushatën zgjedhore dhe për të marrë donacionet që kalojnë shumën 100,000 Lekë?
  - o A ka ndonjë llogari bankare tjetër, që është përdorur për të marrë financime publike dhe për të paguar shpenzimet?

- o Raste të llogarive bankare "të fjetura" që janë përdorur për zgjedhjet e mëparshme
- o A është i balancuar raporti i financimit të fushatës zgjedhore? A ka defiçit?

- **A është siguruar i gjithë informacioni?**

- o Evidenca e çeljes së llogarisë bankare (data, dokumenti nga banka).
- o Dokumenti i lëvizjeve bankare (bank statement) që kanë të bëjnë me fushatën zgjedhore.

b/ Personi përgjegjës për Financën

- **Identiteti i personit përgjegjës për financën:**

- o Kush? Personi përgjegjës për thesarin (financat) e partisë, kontabilist i licencuar, vullnetar, etj.
- o Çështje të mospërputhjeve të mundëshme.

- **Përgjegjësi për përgatitjen dhe nënshkrimin e raportit të financimit të fushatës zgjedhore:**

- o Nënshkrimi i raportit të financimit të fushatës zgjedhore.
- o Përgatitja e të gjithë dokumenteve mbështetëse: zbulimi i problemeve të paraqitjes (shiko më poshtë)

	a) bosh/mungon informacioni	Po / Jo	Çfarë?	
	b) dokumentacioni (shqyrtim i shpejtë)			
		Të Ardhurat		
			Financime publike	
			Donacione private	
			Financim nga burimet e veta të partisë	
			Huatë/Kreditë	
		Shpenzimet		
			Mitingjet dhe aktivitetet e fushatës	

			Materialet promovuese	
			Media	
			Sondazhe të Opinionit Publik	
			Botime	
			Transporti	
			Konsulenca	
			Reklamime në ambiente të hapura	
			Administrative dhe të përgjithshme	

III. TË ARDHURAT

A. PËRMBLEDHJE

		Sipas raportit të financimit të fushatës zgjedhore	Sipas auditimit të kryer
1/ Financimi publik			
	Shuma e pagesës paradhënie		
	Data e tranfertës		
	Shuma e pagesës së marrë pas zgjedhjeve		
	Data e transfertës		
	Shuma e financimit publik e kthyer, nëse ka		
	Data e transfertës		

2/ Donacionet private			
	Shuma e përgjithshme e raportuar		
	Shuma e donacioneve në para		
	Shuma e donacioneve në natyrë		
	Përgatitet një listë e donatorëve		
	Përfshihen të gjitha dokumentet e lëvizjeve në llogaritë bankare (bank statement)		
	Përputhshmëria midis çdo donacioni të raportuar dhe dokumentit të lëvizjeve në llogaritë bankare (bank statement) (shuma)		
	Përputhshmëria midis çdo donacioni të raportuar dhe dokumentit të lëvizjeve në llogaritë bankare (bank statement) (data)		
	Përputhshmëria midis çdo donacioni të raportuar dhe dokumentit të lëvizjeve në llogaritë bankare (bank statement) (donatori)		
	Përputhshmëria mes çdo donacioni në natyrë të raportuar dhe vlerës së tregut (donatori / data)		
	A përputhen shifrat në total (të përgjithshme)?		
	Respektimi i kufirit të donacionit		
3/ Financimi nga burimet e vetë partisë			
	Shuma e përgjithshme e raportuar		
	Shuma e përgjithshme e raportuar (Zyra Qendrore)		
	<i>Kuotat e anëtarësisë</i>		
	<i>Botimet</i>		
	<i>Shtypshkronja</i>		
	<i>Marrje me qera</i>		
	Shuma e përgjithshme e raportuar (degët lokale)		
	<i>Kuotat e anëtarësisë</i>		
	<i>Botimet</i>		

	<i>Shtypshkronja</i>		
	<i>Marrje me qera</i>		
	Përputhshmëria mes çdo të ardhure të raportuar dhe dokumentit të lëvizjeve në llogaritë bankare (bank statement)(shuma)		
	Përputhshmëria mes çdo të ardhure të raportuar dhe dokumentit të lëvizjeve në llogaritë bankare (bank statement) (data)		
4/ Huatë/Kreditë			
	Shuma e përgjithshme e raportuar		
	Shuma / shuma e huasë / kredisë (për çdo kredi / hua)		
	Data e huasë / kredisë dhe data e shlyerjes (për çdo kredi / hua)		
	Paraqitja e dokumenteve mbështetëse (kontratat për secilën kredi / hua)		
5/ Marrja/Arkëtimi i të ardhurave			
	Të gjithë të ardhurat në para të marra / të mbledhura përmes llogarisë specifike.	Po / Jo	

B. ANALIZA

a/ Financimi publik

- Shuma dhe data e transferimit të pagesave para zgjedhore dhe pas zgjedhore të marra nga shteti: çfarë ndodh nëse pjesa e caktuar publike që duhet ndarë pas zgjedhjeve nuk është e mjaftueshme për të mbuluar shpenzimet zgjedhore → që do të thotë se raporti i financimit të fushatës zgjedhore (dhe llogaria bankare) është në deficit (kundrejt standardeve të kontabilitetit?)
- Kontrolli i minutazhit që subjekti zgjedhor ka marrë nga çdo sektor i medias që siguron kohë të lirë transmetimi.
- Rasti/et e abuzimit/keqpërdorimit të burimeve publike, që janë burimet e siguruar nga shteti, përveç hapësirës së lirë të reklamave dhe kohës së lirë të transmetimit (*do të trajtohen më me hollësi në pjesën e shpenzimeve*).

b/ Financimi nga burimet jo publike

- **Donatorët e lejuar:**
  - o Kontrolli i identitetit të donatorëve dhe lejueshmëria e çdo donacioni të deklaruar;
  - o Kontrolli i shumës së përgjithshme të donacioneve nga i njëjti donator, në veçanti nëse disa donacione janë bërë në nivel qendror dhe nga një degë e partisë;
- **Burimet e palejuara**

- **Kontributet në natyrë**

o **Vlerësimi:**

- Dallimi mes kontributit në natyrë (dhe mundësisht) sponsorizimit dhe veprimtarisë vullnetare;
- Vlerësimi (rregulli i 10% më të ulët se çmimi i tregut apo mallrave/shërbimeve që arrijnë vlerën më shumë se 50,000 Lekë).

o **Kufizimet**

- Kontrolli i shumës së përgjithshme nga i njëjti donator, në veçanti nëse disa donacione janë bërë në nivel qendror nga një degë e partisë;
- Kufizimet (pragu i raportimit dhe deklarimit zbatohet si për kontributet në para ashtu edhe për ato në natyrë – *si të garantojmë respektimin e kësaj dispozite kur raportet e financimit të fushatës zgjedhore konsolidojnë llogaritë e selisë së partisë me ato të degëve?*)

c/ Financimi nga burimet e vetë partisë politike

- **Klasifikimi sipas zërave i të ardhurave nga burimet e vetë partisë**

- o Kuotat e anëtarësisë: shuma e përgjithshme dhe e detajuar sipas shumave të marra
- o Botimet
- o Shtypshkronjat
- o Marrja me qera.....

- **Klasifikimi i të ardhurave që merren nga burimet e vetë partisë për secilin zë të deklaruar sipas emrit të degës**

- o Zyrat Qendrore
- o Degët lokale

- **Përputhshmëria mes natyrës dhe shumës së të ardhurave të deklaruar dhe deklarimit bankar (bank statement) (mund të përdoret edhe termi "nxjerrje e llogarisë")**

d/ Huatë/Kreditë

- Identiteti i huadhënësit/ve
- Shuma dhe data e huasë/ve (paraqitja e kontratës së kredisë / huasë).
- Data e shlyerjes e përcaktuar në kontratën e kredisë / huasë/ve (*problemi i huave të fshira- në rast dyshimi, e rëndësishme që të theksohet*)
- Normat e interesit (*llogaritet tek shpenzimet si një shpenzim zgjedhor?*)

IV. SHPENZIMET

A. PËRMBLEDHJE

Shuma e përgjithshme e raportuar							
Respektimi i kufirit të shpenzimit		Po / Jo					
Shpenzimet e kryera nga Zyra Qendrore e partisë							
	Shpenzimet zgjedhore të deklaruar në raportin e financimit të fushatës zgjedhore	Faturat e paraqitura	Faturat e Përgjithshme	Dokumente mbështetëse që mungojnë	Shpenzime të papaguara	Mospërputhje në lidhje me dokumentet e paraqitura nga furnitorët	Shuma e përgjithshme e shpenzimeve zgjedhore sipas auditimit
Mitingjet dhe aktivitetet e fushatës							
Materialet promovuese							
Media							
Sondazhet e opinionit publik							
Botimet							
Transporti							
Konsulenca							
Reklamat në ambientet e jashtme							

Miratuar me Vendimin Nr.152 datë 11.04.2019

Administrative dhe të përgjithshme							
Shpenzimet e bëra nga degët e partisë							
	Shpenzimet zgjedhore të deklaruar në raportin e financimit të fushatës zgjedhore	Faturat e paraqitura	Faturat e Përgjithshme	Dokumente mbështetëse që mungojnë	Shpenzime të papaguara	Mospërputhje në lidhje me dokumentet e paraqitura nga furnitorët	Shuma e përgjithshme e shpenzimeve zgjedhore sipas auditimit
Mitingjet dhe aktivitetet e fushatës							
Materialet promovuese							
Media							
Sondazhet e opinionit publik							
Botimet							
Transporti							
Konsulenca							
Reklamat në ambientet e jashtme							
Administrative dhe të përgjithshme							
Shpenzimet zgjedhore							
Të gjitha shpenzimet zgjedhore të bëra janë paguar përmes një llogarie të veçantë							Po / Jo

B. ANALIZA

a/ Respektimi i kufirit të shpenzimeve: 280 milion Lekë → fokusohuni tek "fushatat e shumëfishta" të bëra në nivel qendror dhe degët e partisë në të gjithë vendin;

b/ Analiza e të gjithë shpenzimeve të deklaruarra dhe klasifikuara sipas degës së partisë dhe kategorisë, në përputhje me modelin e raportit të financimit të fushatës zgjedhore.

- **Mitingjet dhe aktivitetet e fushatës (fokusohuni tek këto);**
  - o Pagesa për vendin;
  - o Shpenzimet e zbavitjes;
  - o Shpenzimet e pajisjeve;
  - o Shpenzimet për pijet;
  - o Shpenzimet e dekorit/vizuales;
  - o Shpenzimet e Transportit;
  - o Shpenzimet e Administratës;
- **Materialet promovuese**
- **Media**
- **Sondazhet e opinionit publik**
- **Botimet**
- **Transporti**
- **Konsulenca**
- **Reklammat në ambientet e jashtme**
- **Administrative dhe të përgjithshme**

KUJDES: Për secilën kategori të shpenzimeve, analizoni:

- Natyrën zgjedhore të shpenzimeve të llogaritura dhe të përfshira në raportin e financimit të fushatës zgjedhore;
- Ekzistencës dhe/ose zbulimit të shpenzimeve të paligjshme (keqpërdorimi i burimeve publike / blerja e votës). Sidoqoftë, këto shpenzime, të paligjshme nga natyra, duhen llogaritur dhe këto shpenzime të llogaritet si tejkalim i kufirit të shpenzimeve.
- Shpenzimeve që janë bërë para fillimit të fushatës zgjedhore (që nga 5 Dhjetori e më pas) duhen llogaritur dhe këto shpenzime të llogariten si tejkalim i kufirit të shpenzimeve.
- *Raportimi i shpenzimeve në natyrë. Duhet të ekzistojë një përputhshmëri me donacionet në natyrë.*

V. **PËRFUNDIMI**

A. **SINTEZA**

- Përmbledhja e gjetjeve dhe përfundimeve
- Lista e parregullsive të gjetura gjatë procesit të auditimit
- Krahasimi me raportin e monitorimit të ekspertit financiarë?

B. **PËRFUNDIMI**

- Çertifikimi/dhënia e opinionit pa rezerve
- Çertifikimi me përmirësime / rezerva/ opinionit me rezerve
- Refuzimi për ta certifikuar/refuzimi për të dhënë opinion

Opinionit pa rezervë

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Shoqërisë tregtare ABC (Shoqëria), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar me datën 31 Dhjetor 20X1, pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin që mbyllet me këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, *(ose japin pamjen e vërtetë dhe të drejtë për)*, pozicionin financiar të Shoqërisë me datën 31 Dhjetor 20X1, dhe performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen *Përgjegjësitë e Audituesit për Pasqyrat Financiare*. Ne jemi të pavarur nga Shoqëria në përputhje me kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në *[juridiksionin]*, dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Opinionimi me rezervë

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të shoqërisë tregtare ABC (shoqëria), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar me datën 31 Dhjetor 20X1, pasqyrën e të ardhurave gjithpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin që mbyllet me këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, me përjashtim të efekteve të çështjeve të përshkruara në seksionin e Bazës për Opinionin me Rezervë të raportit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, (ose japin pamjen e vërtetë dhe të drejtë për) pozicionin financiar të shoqërisë me datën 31 Dhjetor 20X1, dhe performancën financiare e flukset e parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, në pajtim me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për opinionin me rezervë

Inventarët e shoqërisë janë paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar në shumën xxx. Drejtimi nuk i ka paraqitur inventarët me vlerën më të ulët midis kostos dhe vlerës neto të realizueshme, por vetëm me kosto, çka përbën një devijim nga kërkesat e SNRF-ve. Regjistrat e shoqërisë tregojnë se nëse drejtimi do t`i kishte paraqitur inventarët me më të ultën midis kostos dhe vlerës neto të realizueshme, një shumë prej xxx do të paraqitej si pakësim/rënie e vlerës së inventarëve për t`i çuar ato deri në vlerën e tyre neto të realizueshme. Për rrjedhojë, kostot e shitjes do të ishin rritur me xxx dhe tatimi mbi të ardhurat, të ardhurat neto dhe kapitali i aksionarëve do të ishin reduktuar respektivisht me xxx, xxx dhe xxx.

Ne e kryem auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit të Përgjegjësive të Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare. Ne jemi të pavarur nga shoqëria në përputhje me kërkesat etike që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare (të zbatueshme në juridiksionin përkatës) dhe kemi përmbushur edhe përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë me rezervë.

